

УДК 338.2:330.34:339.9](06)

Косицька Вікторія,
аспірантка 2 курсу освітньо-наукової програми
«Публічне управління та адміністрування»
кафедри регіоналістики і туризму
Київського національного економічного університету
імені Вадима Гетьмана,
м. Київ, Україна
ORCID: 0009-0002-1530-8705
viktoriiia@vi-lawyers.com

ІННОВАЦІЙНІ АСПЕКТИ В ПУБЛІЧНОМУ УПРАВЛІННІ ПРОЕКТАМИ З ПОДОЛАННЯ НАДЗВИЧАЙНОЇ СИТУАЦІЇ

Відновлення після надзвичайних подій є складним і комплексним завданням, яке вимагає ефективного публічного управління проектами відновлення у всіх без виключень сферах. У цьому контексті, інноваційні підходи та інструменти відіграють важливу роль у забезпеченні швидкого та успішного відновлення. Метою тез є обґрунтування необхідності використання інноваційних підходів у публічному управлінні проектами відновлення / подолання надзвичайних ситуацій в Україні, а також у представленні конкретних прикладів їх застосування.

Публічне управління уявляє собою здійснення сукупності раціональних (тобто запрограмованих і виокремлених за певними ознаками із можливих з урахуванням стану зовнішнього середовища) впливів на функціонування та розвиток колективу людей на основі програми управління та інформації про поведінку та стан об'єкта управління, спрямованих на підтримку, поліпшення та розвиток об'єкту управління для досягнення наперед визначеної сукупності цілей [1]. Звідси слідує, що публічне управління представляє собою систему управлінських технологій впливу на функціонування та розвиток людських колективів як суб'єктів і об'єктів управління для досягнення наперед визначеної сукупності цілей як факторів формування системи.

При цьому, інноваційні аспекти в даному контексті вказують на новаторські, сучасні, творчі та вдосконалені підходи, методи, технології або практики, які застосовуються у сфері публічного управління та керування проектами відновлення з метою досягнення покращень, ефективності та сталого розвитку.

Інноваційні підходи можуть допомогти у вирішенні таких проблем, як: прискорення реагування на надзвичайні події; пошук нових ресурсів для відновлення; інтеграція нових підходів і практик із запозиченням міжнародного досвіду; подолання наявних проблем і прогалин, що перешкоджають відновленню (корупція, слабка інфраструктура тощо).

До таких інноваційних підходів можна віднести: використання даних та аналітики; залучення громадськості та приватного сектору; використання нових технологій.

Практичні приклади інноваційних аспектів в публічному управлінні проектів з подолання надзвичайних ситуацій:

- Найболючішим питанням сьогодення, в умовах війни, є питання довіри та подолання корупції для можливості втілення відновлення країни. В Україні створена електронна система публічних закупівель Prozorro - онлайн-платформа для подолання корупції, де державні та комунальні замовники оголошують тендери на закупівлю товарів, робіт і послуг, а представники бізнесу змагаються на торгах за можливість поставити це державі [2]. Так, 16.06.2023р. система Prozorro інтегрувалась з Реєстром корупціонерів від НАЗК, що спростить та пришвидшить виявлення корупційних правопорушень [3] та, як наслідок, допоможе запобіганню корупції.

- Громадськість має бути залучена до процесів контролю і перевірки цільового використання бюджетів. Інноваційним аспектом в цьому напрямі є розроблення нової ІТ-системи бюджетного планування та моніторингу виконання бюджету. Так, Міністр фінансів України Сергій Марченко та заступник директора Публічної установи «Центральне агентство з управління проектами» (СРМА, Республіка Литва) Раса Сураучієне в 2023 році підписали контракт про розробку нової системи програмного забезпечення для автоматизації обміну даними між усіма учасниками процесу бюджетного планування,

складання бюджету, виконання та моніторингу [4].

Як інноваційні аспекти в публічному управлінні проектів з подолання надзвичайних ситуацій може бути використано штучний інтелект (ШІ) та його впровадження до нових проектів. В Україні поняття штучного інтелекту унормовано актом Кабінету Міністрів України, а саме: «штучний інтелект (ШІ) – організована сукупність інформаційних технологій, із застосуванням якої можливо виконувати складні комплексні завдання шляхом використання системи наукових методів досліджень і алгоритмів обробки інформації, отриманої або самостійно створеної під час роботи, а також створювати та використовувати власні бази знань, моделі прийняття рішень, алгоритми роботи з інформацією та визначати способи досягнення поставлених завдань; галузь штучного інтелекту – напрям діяльності у сфері інформаційних технологій, який забезпечує створення, впровадження та використання технологій штучного інтелекту» [5].

Так, Державна служба статистики України вже використовує ШІ для автоматизації завдань, пов'язаних із збором та обробкою статистичних даних [6, 7]. Міністерство охорони здоров'я України вже використовує ШІ для діагностики захворювань, ведення статистики захворювань, розробки нових методів лікування та прогнозування результатів лікування [8, 9]. За звітом CB Insights, вже у 2016 році 86% організацій по всьому світу, що надають медичні послуги, використовували ШІ [10]. ШІ в контексті програми застосунку Дія вже покращує доступ до публічних послуг в режимі онлайн, що забезпечує якість їх надання та значно прискорює їх отримання. Одночасно із цим, застосунок Дія автоматизує багатофункціональні завдання, які виконуються державними органами, що звільняє час державних службовців для інших завдань [11].

Для більш ефективного впровадження інноваційних аспектів в сферу публічного управління необхідно використовувати публічно-приватне партнерство. Міждержавні організації, альянси, об'єднання, міжнародні організації (ООН та організації, що входять до її структури; Всесвітній банк; Європейський банк реконструкції; Європейський союз тощо) вже приймають активну участь в розробці стратегій та допомозі Україні і відносяться до публічних суб'єктів публічно-приватного партнерства. Суб'єкти підприємницької діяльності, наукові

та освітні установи, громадські та благодійні організації (недержавні неприбуткові організації), добровільні формування, спілки, об'єднання, як приватні суб'єкти публічно-приватного партнерства, також мають значний вплив та вже залучені до впровадження великої кількості проектів по відновленню.

Підсумовуючи вищезазначене, на відновлення і подолання надзвичайної гуманітарної ситуації, що сталась в Україні, у сферу публічного управління необхідно інтегрувати новітні підходи та технології із вивченими «уроками» на національному рівні та запозиченням міжнародного досвіду через публічно-приватне партнерство.

Список використаних джерел:

1. Оболенський О. Ю. Концептуальні засади публічного управління та адміністрування: курс лекцій, 2023.
2. Що таке Prozorro? URL: <https://prozorro.gov.ua/about>
3. Система Prozorro інтегрувалась з Реєстром корупціонерів від НАЗК. URL: <https://prozorro.gov.ua/news/systema-prozorro-integruvalas-z-reyestrom-korupcioneriv-vid-nazk>
4. Мінфін розробить нову ІТ-систему бюджетного планування та моніторингу виконання бюджету. *Урядовий портал*. 02.03.2023. URL: <https://www.kmu.gov.ua/news/minfin-rozrobyt-novu-it-systemu-biudzhethnoho-planuvannia-ta-monitorynhu-vykonannia-biudzhetu>
5. Про схвалення Концепції розвитку штучного інтелекту в Україні: Розпорядження КМУ, від 2 грудня 2020 р. № 1556-р, Київ.
6. Статистика у смартфоні. URL: https://www.ukrstat.gov.ua/document/pro_dodatok.pdf
7. Індекс споживчих цін. Державна служба статистики України. URL: https://www.ukrstat.gov.ua/operativ/infografika/2023/price/price_07_23_u.pdf
8. Висоцький А. А., Суріков О. О., Василюк-Зайцева С. В. Розвиток штучного інтелекту в сучасній медицині, 2023. URL: <https://umj.com.ua/uk/publikatsia-241221-rozvitok-shtuchnogo-intelektu-v-suchasnij-meditcini>
9. У МОЗ розповіли про корисні онлайн-сервіси для отримання безкоштовних ліків та обстеження. URL: <https://www.cbinsights.com/research/artificial-intelligence-startups-healthcare/>
10. From Drug R&D To Diagnostics: 90+ Artificial Intelligence Startups In Healthcare. URL: <https://www.cbinsights.com/research/artificial-intelligence-startups-healthcare/>
11. Державні послуги онлайн. Дія. URL: <https://diia.gov.ua/>